

Dosar nr. 2r-605/20

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Centru, Judecător – V. Lastavețchi
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău, Judecători – A. Panov, L. Pruteanu, I. Țurcan

DECIZIE

16 decembrie 2020

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele ședinței, Judecătorul
Judecătorii

Svetlana Filincova
Galina Stratulat
Iurie Bejenaru

examinând recursul declarat de avocatul Chiriac Cristin, în interesele Liliei Untu,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Untu Lilia către Chimirciuc Petru, intervenient accesoriu SA "Moldasig" cu privire la repararea prejudiciului material, moral și compensarea cheltuielilor de judecată,

împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 07 iulie 2020, prin care s-a restituit cererea de apel depusă de Untu Lilia împotriva hotărârii Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 26 februarie 2020, în temeiul art. 369 alin. (1) lit. a) din Codul de procedură civilă,

a c o n s t a t a t :

La 28 decembrie 2017, Untu Lilia a depus cerere de chemare în judecată către Chimirciuc Petru, intervenient accesoriu SA "Moldasig" cu privire la repararea prejudiciului material în sumă de 2680 euro, a prejudiciului moral în cuantum de 800000 lei și compensarea cheltuielilor de judecată, compuse din taxa de stat în sumă de 26311,88 lei, și cheltuieli pentru asistență juridică în sumă de 35000 lei.

Prin hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, din 26 februarie 2020, cererea de chemare în judecată depusă de Untu Lilia, a fost admisă parțial.

S-a încasat de la Chimirciuc Petru în beneficiul Liliei Untu: suma de 2680 euro, cu titlu de prejudiciu material, conform cursului oficial al BNM la data executării hotărârii; suma de 1552,52 lei, cu titlu de compensare a cheltuielilor de judecată compuse din taxa de stat, achitată de reclamantă la depunerea acțiunii; și suma de 15000 lei, cu titlu de cheltuieli pentru asistență juridică, suportate de reclamantă.

În rest, pretențiile reclamantei Untu Lilia, au fost respinse ca neîntemeiate.

La 11 martie 2020, avocatul Chiriac Cristin, în interesele Liliei Untu, a depus apel prin care a solicitat casarea parțială a hotărârii instanței de fond, în partea respingerii pretențiilor reclamantei/apelantă, și emiterea în această parte a unei noi hotărâri prin care acțiunea înaintată să fie admisă integral.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 21 mai 2020, nu s-a dat curs cererii de apel declarate de Untu Lilia. S-a comunicat apelantei Untu Lilia despre necesitatea prezentării apelului motivat și a dovezii de achitare a taxei de stat în mărime de 75 lei, fiindu-i acordat pentru aceasta un termen de 10 zile din momentul recepționării prezentei încheieri.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 07 iulie 2020, s-a restituit cererea de apel depusă de Untu Lilia împotriva hotărârii Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, din 26 februarie 2020, în temeiul art. 369 alin. (1) lit. a) din Codul de procedură civilă.

La 30 octombrie 2020, prin intermediul poștei electronice a instanței de apel, a fost recepționată cererea de recurs depusă de avocatul Chiriac Cristin, în interesele Liliei Untu, asupra încheierii din 07 iulie 2020 a Curții de Apel Chișinău, prin care s-a solicitat casarea acesteia și emiterea unei încheieri prin care să fie primită în procedură cererea de apel.

În motivarea cererii de recurs, a fost indicat faptul că încheierea instanței de apel urmează a fi casată, deoarece instanța de apel a încălcat prevederile art.100 al Codului de procedură civilă, cu referire la expedierea/comunicarea actelor de procedură participanților la proces și persoanelor interesate.

Astfel, a fost menționat că încheierea Curții de Apel Chișinău din 21 mai 2020, prin care nu s-a dat curs cererii de apel, a fost expediată de către grefierul instanței - Eduard Lungu, de la adresa electronică - eduard.lungu@jusice.md, deși urma să fie expediată de către cancelaria Curții de Apel Chișinău de la adresa electronică - cac@iustice.md.

Mai mult ca atât, reprezentantul recurentei a menționat că încheierea instanței a fost expediată la o adresă de e-mail greșită, totodată lipsind confirmarea recepționării acesteia de către destinatar.

În conformitate cu art. 425 din Codul de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

În conformitate cu art. 110 din Codul de procedură civilă, termen de procedură este intervalul, stabilit de lege sau de judecată (judecător), în interiorul căruia instanța (judecătorul), participanții la proces și alte persoane legate de activitatea instanței trebuie să îndeplinească anumite acte de procedură ori să încheie un ansamblu de acte.

Potrivit materialelor cauzei, încheierea privind restituirea cererii de apel a fost pronunțată de Curtea de Apel Chișinău la 07 iulie 2020, fiind expediată spre cunoștință recurentului la 13 iulie 2020 (f.d. 197), însă la materialele cauzei nu există înscrisuri care să probeze momentul recepționării acesteia de către recurentă.

Astfel, Colegiul consideră că cererea de recurs, înregistrată la 30 octombrie 2020, este depusă în termen.

Studiind materialele dosarului, în raport cu temeiurile invocate în cererea de recurs și prevederile legale, Colegiul civil comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de avocatul Chiriac Cristin, în interesele Liliei Untu, este întemeiat și necesită a fi admis din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 427 lit. b) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să admită recursul și să caseze integral sau parțial încheierea, restituind spre rejudecare problema soluționată prin încheierea casată.

În conformitate cu art. 428 din Codul de procedură civilă, decizia instanței de recurs, emisă după examinarea recursului împotriva încheierii, rămâne irevocabilă din momentul emiterii. Decizia se plasează pe pagina web a instanței la data emiterii. Copia deciziei se remite părților în termen de 5 zile de la data emiterii.

În speță se constată că, prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 21 mai 2020, nu s-a dat curs cererii de apel declarate de Untu Lilia împotriva hotărârii Judecătorei Chișinău, sediul Centru din 26 februarie 2020, în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Untu Lilia către Chimirciuc Petru, intervenient accesoriu SA "Moldasig" cu privire la repararea prejudiciului material, moral și compensarea cheltuielilor de judecată, și i s-a comunicat apelantei despre necesitatea prezentării apelului motivat și a dovezii de achitare a taxei de stat în mărime de 75 lei, fiindu-i acordat pentru aceasta un termen de 10 zile din momentul recepționării prezentei încheieri.

Ulterior, prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 07 iulie 2020, cererea de apel depusă de Untu Lilia, a fost restituită, în temeiul art. 369 alin. (1) lit. a) din Codul de procedură civilă.

Analizând situația de fapt și de drept, prin prisma circumstanțelor constatate din materialele cauzei, Colegiul civil atestă că actul de discreție al instanței de apel, prin care a fost restituit apelul declarat de Untu Lilia, este unul neîntemeiat și urmează a fi casat, cu restituirea cauzei în instanța de apel, la etapa primirii în procedură a cererii de apel.

Cu referire la normele de drept procedural, instanța de recurs menționează că într-adevăr, potrivit art.369 alin.(1) lit. a) din Codul de procedură civilă, instanța de apel restituie printr-o încheiere cererea dacă apelantul nu a îndeplinit în termen, indicațiile instanței de apel din încheierea emisă în conformitate cu art.368 alin. (1) din același cod.

La caz, Colegiul civil apreciază ca fiind eronată soluția instanței de apel de a restitui apelul în temeiul art.369 alin.(1) lit.a) din Codul de procedură civilă, or, deși încheierea Curții de Apel Chișinău din 21 mai 2020, a fost expediată la 17 iunie 2020, la adresa electronică a avocatului Chiriac Cristin, acesta invocă faptul că nu a recepționat-o deoarece adresa electronică la care a fost expediată nu-i aparține.

Totodată, instanța de recurs consideră că instanța de apel eronat a reținut că încheierea prin care nu s-a dat curs cererii de apel, a fost expediată la adresa electronică a avocatului Chiriac Cristin - chiriaccristin@mail.md, și respectiv a fost recepționată. Or, deși această adresă a fost preluată de către greșierul instanței, din mandatul Seria MA nr.1204828 din 05 august 2017, anexat la dosar (f.d.38), adresa corectă a reprezentantului apelantei, este chiriaccristin27@gmail.com, fapt specificat în contractul de asistență juridică, anexat la dosar. (f.d.103)

Astfel, ținând cont de faptul că la materialele cauzei există două înscrisuri distincte care conțin două adrese electronice a avocatului Chiriac Cristin, întru respectarea drepturilor procesuale a apelantei, instanța de apel urma să se asigure că actul de dispoziție din 21 mai 2020 va fi recepționat de către destinatar, prin

expedierea acestuia, atât apelantei cât și reprezentantului acesteia, la adresele cuprinse la dosar.

În altă ordine de idei, instanța de recurs menționează că, potrivit art.100 alin.(1) din Codul de procedură civilă, cererea de chemare în judecată și actele de procedură se comunică participanților la proces și persoanelor interesate, contra semnătură, prin intermediul persoanei împuternicite, prin poștă, cu scrisoare recomandată și cu aviz de primire, prin intermediul biroului executorului judecătoresc sau prin alte mijloace care să asigure transmiterea textului cuprins în act și confirmarea primirii lui, precum și prin delegație judiciară.

Conform art.105 alin.(1) din Codul de procedură civilă, citația și înștiințarea se trimit prin scrisoare recomandată cu aviz de primire sau prin persoana împuternicită de judecată. Data înmânării citației sau înștiințării se înscrie pe citație sau înștiințare în partea care se înmânează destinatarului, precum și pe cotor, care se restituie instanței.

Suplimentar, instanța de recurs consideră irelevante concluziile Colegiului civil al Curții de Apel Chișinău, cu privire la sancțiunile procedurale, care survin în urma nerespectării condițiilor impuse de norma legală, și anume neînlăturarea neajunsurilor stabilite de instanță, or, precum reiese din materialele cauzei, odată cu depunerea cererii de recurs, avocatul Chiriac Cristin a prezentat și cererea de apel motivată cu dovada achitării taxei de stat (f.d.206-221), fapt care este considerat ca o acțiune de bună-credință din partea avocatului.

Astfel, Colegiul conchide că în circumstanțele descrise supra, era prematură soluția instanței de apel, cu privire la restituirea cererii de apel din motivul neînlăturării în termen a neajunsurilor depistate, iar în circumstanțele constatate, instanța de recurs ajunge la concluzia că instanța de apel a dat dovadă de un formalism excesiv, or, apelanta a fost lipsită de posibilitatea de a-și apăra drepturile încălcate sau contestate, libertățile și interesele legitime.

Colegiul reiterează, că dreptul de acces la un tribunal constituie un element inerent al tuturor garanțiilor procedurale prevăzute în Convenție (CEDO, hot. Campbell și Fell vs. Marea Britanie din 25.02.1982).

În cazul Airey vs. Irlanda, Curtea a arătat că dreptul fiecărei persoane de a avea acces la justiție se completează cu obligația statului de a facilita accesul. Statul este ținut să asigure oricărei persoane toate facilitățile rezonabile de drept și de fapt pentru a accede la instanță. Drepturile fundamentale trebuie garantate într-o manieră concretă și reală, iar nu iluzorie și teoretică. Imposibilitatea concretă de sesizare a unei instanțe de către persoana interesată constituie o încălcare a dreptului acesteia de acces la justiție.

Potrivit jurisprudenței CEDO, părților pe dosar le revine obligația de a lua măsurile necesare privind protecția drepturilor sale de acces la justiție, însă, totodată, instanța de judecată trebuie să mențină echilibrul între puterea pe care o deține partea și cea cu care este investită instanța prin lege, în scopul de a exclude orice aparență, iar aplicarea dispozițiilor legale să fie în așa fel, încât să evite aplicarea sancțiunilor procedurale, acolo unde este posibil.

În circumstanțele enunțate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a casa integral încheierea Curții de Apel Chișinău din 07 iulie 2020 și de a restitui cauza la Curtea de Apel Chișinău, la etapa primirii în procedură a cererii de apel.

În cadrul soluționării punerii pe rol a cererii de apel, instanța urmează să țină cont de cele menționate și, să emită o încheiere legală și întemeiată, respectând dreptul părților la un proces echitabil.

În temeiul art. 427 lit. b), art. 428 din Codul de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e:

Se admite recursul declarat de avocatul Chiriac Cristin, în interesele Liliesi Untu.

Se casează încheierea Curții de Apel Chișinău din 07 iulie 2020, în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Untu Lilia către Chimirciuc Petru, intervenient accesoriu SA "Moldasig" cu privire la repararea prejudiciului material, moral și compensarea cheltuielilor de judecată, cu restituirea cauzei spre rejudecare în instanța de apel, la etapa primirii cererii de apel.

Decizia nu se supune niciunei căi de atac.

Președintele ședinței,
Judecătorul

Svetlana Filincova

Judecătorii

Galina Stratulat

Iurie Bejenaru